

# Lätweefchu Awises.

Nr augstas Geweschanas = Rummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 34. Zettortdeenâ 22trâ Augusta 1829.

Zelgawâ 19tâ Augusta.

Muhsu schelligs Kungs un Keisers, kas tanni 11tâ Juhli deenâ eefsch augstas wesselibas atkal Sawâ Zarškoje Selo pilli pee Pehterburges pahrnahzis, no Saweem prett Turkeem isfubtiteem farraspehkeem weenumehr preezigas finnas irr dabujis. Winnam wehl us zeltu buhdamam, Kiew pilssehta, ta sinna nahze, ka ta stipra pilssehta Silistria tanni 19tâ Juhni deenâ no muhsu drohschfirdigeem Kree-weem uswarrehts un 6568 Turku saldati, bes faschauteem un apfirguscheem, wängds tikkuschi un 253 leeli gabbali, 1042 muzzas bissjablu, wiffas farraschlupes un laiwäs un kas wehl, tur atrasti. Atkal tappe meldehts, ka eefsch Ahfijas muhsu wirsgenerals Paskewitsch-Eri-wanski 19tâ un 20tâ Juhni deenâ diwi Turku farraspehtus no 30,000 un 20,000 saldateem apfahwis un isklidnainis un to stipru krepofsti Zaffan Bahle ar 29 leelgabbaleem un 27tâ Juhni deenâ to leelu wirspilssehtu no Turku Ahfijas Erzerum, no 27,000 naimneem un ar wairak ka 100,000 eedsihwotajeem un 150 leelgabbaleem uswinnejis. Nu wehl ta sinna nahkufi, ka tas wirsgenerals Diebitsch ar sawu farraspehtu tanni 9tâ Juhli deenâ pahri par to leelu un augstu Balkan kalnu, fur lihds schim teem Turkeem wehl nekahds eenaidneeks bij wirsu nahzis, irr pahrkahpis, tohs Turkus wiffus apfahwis un us behgschanu speedis un tahs stipras pilssehtas pee melnas jubras Misembria, Akchioli un Burgas usnehmis un tikkai 12 werstes no Adrianopel un kahdas 20 juhdses no Konstantinopel, abbas tahs wifslaelakas Turku wirspilssehtas, stahw.

Lihds 13tu Augusta deemu pee Rihgas 1078 fuggi bij abraufuschi un 973 isgahjuschi. Wehl bij atnahkuschi 1043 struhges, 316 plohtses (2271 plen.) ar balkeem un 319 plohtses (972 plen.) ar dedsamu malku.

No Nerretas no 12ta Augusta.

Nr Deewa paligu tas mihlais plaujama is laiks atkal sagaidihts, un ar pateizigu firbi mehs faneminam tahs dahwanas, fo winna schelliga tehwa rohka mums peemettuffi, kad arri ne buhtu tik pilnigas, ka eefahkumâ zerrejäm. Muhsu rudsi, kas seemu itt labbi bij' pahrzeetuschi, bija zaur teem aufsteem wehjeem dauds plahnaki palikkuschi, un arri sawâ augumâ aistruhzinati, ta ka mums no salneem dauds masak irr, ne ka pehrnajâ gaddâ; bet no rihjahm paldeewo Deewam wairak isnahk. — Musas gandrihs wiffur muhsu mallâ labbas; meeschi arridsan brangi bij' noauguschi, bet zaur to pastahwigu karstumu un faufumu, kas Juhli mehnesi rahdijahs, un seena-darbam gan tohti derrigs bija, stipri irr maintajuschees, un raibi palikkuschi, daschi arridsan no tahs salnas, kas pee mums 27tâ Juhli bijuffi, aisdnemi. Linni ne wiffai labbi, un fur tee arridsan papreefsch muhs eepreezeja, tur pehz winnu noseedeschanas rahdijahs pulks masu fillu kuffainischu, masaki par spradsehm, kas us winneem mettehs, un pee daudseem ne ween sehflu galwinas, bet ir no pascheem linneem treschu dalku noehde. Tä arri Leischöds dauds weetahm notizzis, un zittâ mallâ tee pee paschas faknes effoht nokohfii. Kartuppeli labbi noauguschi. Muhsu kohku-dahrst ar wiffadeem aufteem baggatigi pilditi, un kufnas-dahrstohs kah-

posti arr labbi stahw, jebfchu smalki augli ne wiffai labbi isderufchees. — Pahrtiffufchi buhfin ar to, fo Deews dewis, un daschs warr buht ir no saweem schogadd taifiteem parradeem daudsinas iskulfees. — Kad tiffai Deews flinmibas un ihpafchi drudschus apturretu, kas arween wehl ne mittejahs!

W.

### Rahds spehks Turkeem?

(Stattees Nr. 30.)

Katras walsts spehziha dibbinajahs us treijahm leetahm: us kauschu pulku, us naudas pulku, un us karra-spehku.

Kauschu pulks Turkeem irr gan; jo ta warr rehknah, ka winnu semmes 25 Milliones zilweku mahjo. (Millione irr tuhststohsch reis tuhststofchi). Schee nu newaid skaidri Turki ween, bet no daschadahm tautahm famaisiti un sanahfufchi. Skaidru Turku warr kahda pufse buht, ohtra pufse irr woi wezzu semmes eemahneeku pehznahkami, woi swefchi usklibduschi zilweki, kas te nomettufchees. Tapatt arri ne wiffi weenu wallodu runna. Turki walka turkifku un arabifku wallodu, Greekeri runna greekifki, Armenijeri atkal sawu wallodu, un gan drihs katra semmes gabbala ihpatti walloda tohp runnata. Pehz tizzibas tee laudis Turku semme dalkahs woi eefsch tahdeem, kas woi no Mahmuda, woi no Kristigas un Zuhdu tizzibas. Scheem pehdejeem nekahdas teefas newaid, jo tee newarr nekahdu teefas-kunga un waldischanas amnatu dabuht; tee tiffai tapehz tohp zeesti, ka teem Turkeem deene un auglus nefs, jo teem leela galwas nauda jadohd. Mahmudneeki irr pee trihs dalkahm; zettorta dalla irr kristigu kauschu un Schihdu.

Arriidsan nauda Turku Keisaram netruhft, jo winsch irr pahrleeku baggats, un tam leelas muitas un nodohschanas eenahf; turprettim winna karra-spehks un deeneri tam mas mafs, jo par winnu usturreschanu leeli semmes gabbali norahditi. Un simmans, tahdam kungam, kam katra brihdi brihw irr, no ikweena tik dauds naudas

praffiht, ka gribb, un kurra rohka baggatu kauschu dsihwiba stahw, un kurru mantas winsch pehz paturr, tahdam gan nekad newarr naudas truhft. Tapehz arri Sultans un wiffi augli Turki leelu glihtumu (jeb stahdi) dsenn un greesni dsihwo. Arriidsan Turku basnizas irr baggatas un naudu krahj, un no tahm nohtes-laita warr paligu dabuht.

Turku karra-spehks pa semmi un pa juhru irr arri leels teizams, bet pagallam zittadi eetaifhts ne ka pee mums. Winnu kahjineeki zittureij tappe Janitschari faukti, un scho pulka bija wifso pilfatds birgeri un ammatneeki eerakfitti, arri pats Sultans teem peeffaitijahs. Bet kad schee par lepneem tappe, tad Sultans tohs isnihzinajis, un wiffu wezzu buhshanu nozehlis. Taggad tahdi paschi saldati eezelti, ka mehs sawa semme redsam; tee tohp us Giropeeru wiffi turreti, munsterehti, un nolohneti. Tomehr ar teem ween newarretu tift, bet karra laika itweens Pascha tik dauds karra-wihru peewedd, ka tam tohp pawehlehts un ka eespehj; jo katris Pascha sawus ihpafschus saldatus drihft turreht. Tahda wihse drihs leels karra-spehks sanahf, bet, lai Turki gan buhtu kauschanâ firdigi un pastahwigi laudis, tomehr winnu spehks lohiti bihstams newaid, jo tee wehl flikti un ne weenadi munstureti, winnu wirfneeki karra buhshanu un darbus ittin dsikli neisproht, un pee winnu wihses tee pretti gudrakeem Kreeweem un zitteem Giropeereem ne warr lehti uswinneht. Turki arriidsan ne mehds seemas-laita karra isturreht, jo pehz winnu eeradduma tee wassarâ ween gribb deeneht, un kad seema mettahs, us mahjahm dohdahs. Pascha kauschanâ Turki drohschi un nifni, miruscheem eenaidneekeem tee aufis nogreesch, un maisds us Konstantinopoli nosuht; tohs, kas stipri eewainoti kauschanas-weeta paleek, neschehlo, nefs lasaretês ahreste, bet teem ar johstanafeem kaku nogreesch, pangatus zittahrt flikti un bahrgi turreja, woi par wahrgeem isderwe; bet taggad teiz, ka labbaki teem klahjotees. Wissuwairak Turkeem brangi jahneeki, jo teem kohfchi un weegli sirgi. Tee arri zeetds pilfatds brihnum stipri un pazeetigi pretti turras. Wissaugstais karra-waldineeks irr Leel-We-

fihrs; tee generali, kas appaksch ta walda, tohp woi Seerakfihri, woi Pascha no-faukti. Zif augsts weens karra kungs irr, to warr pee sirgu = asstem pasiht, kas tam tohp preekschâ nestas. Tahs kohschi aptaisitas pee garrahm kahrtim karrahs, un zittam Pascha tohp weena patti, zittam diwi, zittam trihs asties preekschâ nestas. Kam jau trihs, tas irr leels karra wirsneeks. Leelweffiram irr peežas un Sultanam septinas sirgu = astes par goh-da-sihmi. Karrohgi tohp arridsan pee Turkeem bruhketi.

Ruggu-spehks teem zittahrt bija leelaks, ne kâ taggadin irr; jo tas irr pehbigds laikds ittin stip-pri masinahts tappis. Jan preeksch 60 gaddeem Kreewi teem leelu kuggu = spehku pee Tsches-mes fallas satedsinaja un arri aispehrn winneem tappe leels kuggu spehks no Englendereem, Pranzuschem un Kreeweem kohpâ, maitahs. Turki arri nekahdi lahga juhreneeki newaid, jo winnu matrohfi wairak no Greekeru ne kâ no Turku tautas.

(Turpmak tas beigums.)

### Teefas flubdinashanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 1c. 1c. 1c., tohp no Greesenes pagasta teefas aizinati, kam kah-das parradu prassishanas no ta appaksch schihs muishas nonirruscha muhrneeka Priddrika Eck buhtu, lai pee strahpes tahs muhschigas klussuzeschanas un pee saudeschanas sawas teefas un meleschanas, lihds to 10tu Oktobra f. g. kas tas ween weenigais un isflehd-sams termihns par peeteikschanu buhs, pee schihs pa-gasta teefas peeteizahs, un tad sagaida, ko schi teefa pehz likkumeem spreedihs.

Greesenes pagasta teefa 10tâ Augusta 1829. 3

Greitsche Matsch, pagasta wezzakais.

Julius Eckardt, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 1c. 1c. 1c., tohp no tahs Krohna Aurenmuishas pagasta teefas wiffi parradudeweji ta islikta Aurenmuishas fainneeka Jehgeru Gottarda, par kurra mantu us winnu pee-dohschanu dehl leeleeem parradeem konkurssis nolikts tappis, usazinati, lai, wisswehlaki pee saudeschanas

sawas prassishanas diwju mehneschu starpâ, no scheit appakschrakstitas deenas, pee schihs pagasta teefas peedohdahs.

Aurenmuishas pagasta teefa 3schâ Augusta 1829. 3

(S. W.) J. Kirpen, pagasta wezzakais.

(Nr. 99.) atlaists Lieutenant Cruse, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 1c. 1c. 1c., tohp no Barberes pagasta teefas wiffi un ikkurri par-radudeweji ta nelaika Briggesmuishas (Neuhoff) fainneeka Grohtenu Wittuma, usfaukti, ar sawahn taisnahm prassishanahm un meleschanahm, ja ne gribb sawu teesu saudeht, lihds 30tu Septembra f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees un sagaidiht, kas pehz likkumeem taps nospreests.

Barberes pagasta teefa 30tâ Juhli 1829. 1

(S. W.) M. Surgeneek, pagasta wezzakais.

(Nr. 145.) Kuehn, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 1c. 1c. 1c., tohp no Appuffes pagasta teefas eeksch Walteku fir-spehles, wiffi tee, kam kahdas taisnas prassishanas no ta Appuffes fainneeka Preeschu Krista irraid, kas sawas mahjas truhkuma dehl atdewis, un par kurra mantu konkurse spreestia, usazinati, lihds 25tu Sep-tembera schi gadda pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Appuffes pagasta teefa tai 27tâ Juhli 1829. 1

(S. W.) ††† Garrik Krischan, pagasta wezzakais.

(Nr. 16.) Friedr. Hildebrand, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 1c. 1c. 1c., tohp no Laukumuishas pagasta teefas wiffi parradu deweji Lauku muishas fainneeka Kalnaswillu Krisch-jahna, kas sawas mahjas nespehzibas un truhkuma dehl pats nodewis, un par kurra mantu zaur schodee-nigu teefas spreschanu, tiklab dehl peepildischanu ta mahjas inventariuma, kâ arri par apmeerinaschanu winna parradudeweju, konkurssis nolikts, aizinati, lai, pee saudeschanas sawas teefas, wiffwehlaki lihds to 23schu Septembra schi gadda pee schihs pagasta tee-fas ar sawahn taisnahm parradu prassishanahm pee-teizahs un tad sagaida, ko teefa pehz isflehgshanas to, kas naw peeteikuschees, spreedihs. To buhs wehrâ nemt!

Laukumuishas pagasta teefa 25tâ Juhli 1829. 1

(S. W.) ††† Furgu Jehkab, pagasta wezzakais.

(Nr. 28.) G. Reichmann, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 10. 10. 10., tohp no Leelas Plattohnes pagasta teefas pehz nolikta Konkursa us to gruntu ta 493 S. to wifsaugstaki apstiprinatu semneeku liffumu wiffi un ikkurri tam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee ta Leelas Plattohnes fainneeka Anskait Dahwa un winna laulatas scewas Lawihfes buhtu, usaizinati, lai lihds to 24tu Augusta mehnescha deenu pee strahpes tahs muhschigas kluffuzeeschanas schein peeteizahs un nogaida to teefa spreedih8. To buhs wehrâ nemt!

Zälais8 ar to appalschraftu un peespeeschanas ta teefas sehgela. Leelas Plattohnes pagasta teefa tanni 24tâ Juhni 1829. I

(S. W.) D. Stark, teefas peesfehdetails.  
(Nr. 100.) J. C. Furkiewicz, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 10. 10. 10., tohp no Wilzes pagasta teefas wiffi, tam kahdas taisnas prassifchanas pee ta Wilzes fainneeka Rungu Mahrtina buhtu un par kurra mantu konkurse spreesta, aizinati, lai lihds to 26tu Augusta f. g. schein peeteizahs. Wilzes pagasta teefa 26tâ Juhni 1829. I

(S. W.) Puhn, pagasta wezzakais.  
(Nr. 132.) J. C. Furkiewicz, pagasta teefas ffrihweris.

Pehz Lahschu=Paddures pagasta teefas spreeduma, teel wiffi tee, tam taisnas parradu prassifchanas no ta Lahschu=Paddures fainneeka Kunzu Andreija irraid, kas sawas mahjas pat8 nobewis, un par kurra mantu konkurse nolikta, aizinati, lai, wifswehlaki lihds 5tu Oktober f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs. Lahschu=Paddures pagasta teefa 3schâ Augusta 1829. I

(S. W.) +++ Luhsche Ehrnest, pagasta wezzakais.  
(Nr. 22.) W. Neumann, pagasta teefas ffrihweris.

### Zittas fluddinafchana8.

Dohbeles muischâ tohp scho gaddu turrehts fâ ita gaddâ, tas Mahris tirgus us Mahrias dsimmumu deenu, kas irraid 27tâ deenâ Augusta mehnescha, un tas Sihn. Juhda tirgus us 28tu deenu Oktober mehnescha.

Leelas Behrsesmuischâ pee Dohbeles tas Lamberta tirgus scho gaddu diwi deenas wehlaki, prohti 19tâ Septembera deenâ, taps turrehts.

Lai nakti no 4tas us 5tu Augusta deenu Kurmales pagastâ weens farkans fimmels, ruhnihts, 12 gaddu wezs, ar baltumini peerê, ar tumschu asti un farreem un baltahm simehm pee kahjahm nosagts tapis. Kas taisnu sinnu dohs, peenahkamu pateiziba8 naudu dabbuhs.

Kurmales Muischas polizeie.

### Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 19tâ Augusta 1829.

	Sudraba			Sudraba	
	naudâ.	Rb. Rp.		naudâ.	Rb. Rp.
3 rubli 70½ Kap. papihru naudas geldeja	I	—	I pohds kannepu . . . . . tappe maksah8 ar	I	—
5 — papihru naudas . . . . .	I	34	I — linnu labbakas surtes — —	I	50
I jauns dahlberis . . . . .	I	30	I — — flittakas surtes — —	I	90
I puh8 rudsu . . . . . tappe maksah8 ar	—	90	I — tabaka . . . . .	—	70
I — kweeschu . . . . .	2	—	I — dselses . . . . .	—	70
I — meeschu . . . . .	—	75	I — fweesta . . . . .	2	—
I — meeschu=putrainu — — — —	I	25	I muzza silku, preeschu muzzâ — —	5	75
I — ausu . . . . .	—	50	I — — wihfschnu muzzâ — —	6	—
I — kweeschu=miltu — — — —	2	50	I — farkanas fahls . . . . .	6	50
I — bihbeletu rudsu=miltu — — — —	I	50	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu=miltu — — — —	I	—	I — rupjas baltas fahls — —	4	25
I — sirnu . . . . .	I	20	I — smalkas fahls . . . . .	3	75
I — linnu=sehklas . . . . .	I	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
I — kannepu=sehklas . . . . .	—	75	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
I — fimmenu . . . . .	I	30	maksâ.		

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: Regierungs-Assessor Dieblichs, für den Censor.